

Nr 102

LANDSKAPSLAG

om tillämpning i landskapet Åland av rikslagstiftning om elmarknaden

Föredragen för Republikens President¹⁾ den 9 oktober 2015

Utfärdad i Mariehamn den 19 november 2015

I enlighet med lagtingets beslut²⁾ föreskrivs³⁾:

1 §

Inledande bestämmelse

Med de avvikelser som anges i denna lag tillämpas rikets bestämmelser om elenergi i

1) elmarknadslagen (FFS 588/2013), nedan kallad rikets elmarknadslag, samt

2) 3 och 4 kap. lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (FFS 590/2013), nedan kallad rikets tillsynslag, till den del bestämmelserna gäller elenergi.

Ändringar i rikslagstiftningen ska tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket om inte annat följer av denna lag.

2 §

Förvaltning

Om inte annat särskilt stadgas i annan landskapslag ska de förvaltningsuppgifter som enligt de i 1 § nämnda rikslagarna ankommer på statens myndigheter i landskapet skötas av landskapsregeringen, till den del förvaltningen hänför sig till uppgifter inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

I landskapslagen (2015:103) om Ålands energimyndighet finns särskilda bestämmelser om förvaltningsuppgifter som avses i 1 mom.

3 §

Hänvisning i rikslag

Hänvisningar i en rikslag som avses i 1 § till bestämmelser i rikslagstiftningen ska inom

landskapets behörighet i landskapet avse motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen.

4 §

Avvikelse från rikets elmarknadslag

Med avvikelse från bestämmelserna i rikets elmarknadslag

1) 3 § 2 punkten är distributionsnät elnät med en märkspänning som är mindre än 45 kilovolt samt dithörande elstationer och elmateriel,

2) 3 § 14 punkten är småskalig elproduktion ett kraftverk eller en helhet som utgörs av flera kraftverk med en effekt på högst 500 kilovoltampere,

3) 10 och 60 §§ ska bestämmelserna om åtskillnad av aktörer för distributionssystem i elföretag, på grund av överförande av en viss elmängd i elnät, inte tillämpas på elföretag i landskapet,

4) 14-17 §§ krävs inte projekttillstånd för byggande av högspänningsledning vid byggande av en elledning med en nominell spänning på minst 45 kilovolt, vid byggande av kraftverk med en märkeffekt överstigande 500 kilovoltampere samt elöverföringsanläggningar och elledningar för en nominell spänning på över 1 000 volt krävs att byggherren har anmält projektet till landskapsregeringen minst trettio dagar innan byggnadsarbetet påbörjas på en av landskapsregeringen fastställd elektronisk blankett,

5) 31 § är ett stamnät ett landskapsomfattande enhetligt elöverföringsnät som består av elledningar med en nominell spänning på

¹⁾Lagens 4 § 8 punkten förordnades att förfalla, varvid de efterföljande 9-15 punkterna har omnummererats till 8-14 punkterna, samt förordnades 7 § 2 mom. att förfalla.

²⁾LF nr 17/2014-2015

FNU bet. nr 15/2014-2015

³⁾Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG, EUT nr L 149, 11.6.2005, s. 22, Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/89/EG, EUT nr L 33, 4.2.2006, s. 22, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG, EUT nr L 211, 14.8.2009, s. 55

45 kilovolt eller mer, transformator- och kopplingsstationer och andra anläggningar vilka är under kontroll av den systemansvariga för stamnätet samt en sammanlänkning för en nominell spänning på 45 kilovolt eller mer som är i en stamnätsinnehavares besittning,

6) 5 kap. om riksomfattande balansansvar och om riksomfattande balansavräkning svarar den systemansvarige i landskapet för att landskapets elsystem är tekniskt funktionsdugligt och driftsäkert, samt handhar de uppgifter som omfattas av ett landskapsomfattande balansansvar och en landskapsomfattande schablonavräkning,

7) 35 och 36 §§ är bestämmelserna om ministeriets yttrande inte tillämpliga i landskapet,

8) 40 § 1 mom. 4 punkten och 40 § 2 mom. rikets elmarknadslag om kvalitetskrav i fråga om stamnätets funktion är inte tillämpliga i landskapet.

9) 43 § om överföringsavgifter kan stamnätsinnehavaren utöver den överföringsavgift som hör till punktprissättningen ta ut en separat överföringsavgift för import och export av el till och från sitt nät,

10) 49 § 1 mom. 1-3 punkterna om utveckling av informationsutbyte har den systemansvarige stamnätsinnehavaren i landskapet ett ansvar att i relevanta delar följa hur standarder för meddelandetrafiken samt procedurer för informationsutbyte utvecklas,

11) 74 § om balansavräkning gäller i landskapet att nätsinnehavares förbrukning ska beräknas på grund av mätning eller på grund av mätning och schablonavräkning,

12) 100 § om standardersättning på grund av avbrott i eldistributionen eller elleveransen så är inte bestämmelserna om standardersättning tillämpliga i landskapet,

13) 107 § om skadeståndsskyldighet så är inte bestämmelserna om begränsning av skadeståndslagens tillämplighet (FFS 412/1974) tillämpliga i landskapet samt

14) 110 § 2 mom. om arbete som äventyrar jordkablar och utredande av var jordkablar är placerade krävs inte i att uppgifterna ska vara tillgängliga i digital form.

5 §

Avvikelse från rikets elmarknadslag som rör kvalitetskrav i fråga om distributionsnätets funktion

Ett distributionsnät ska planeras, byggas och upprätthållas så att nätet uppfyller de krav i fråga om nätets driftsäkerhet och tillförlitlighet som en systemansvarig stamnätsinnehavare

vare ställt, samt så att fel i distributionsnätet som uppkommit till följd av storm eller snöbelastning inte orsakar avbrott i eldistributionen på över

1) 48 timmar för nätanvändare inom detaljplaneområde på fasta Åland samt inom detaljplaneområde med fast vägförbindelse till fasta Åland,

2) 72 timmar för nätanvändare utanför detaljplaneområde på fasta Åland, utanför detaljplaneområde med fast vägförbindelse till fasta Åland, samt inom detaljplaneområde utanför fasta Åland som har lin- eller reguljär färjetrafik till fasta Åland och

3) 96 timmar för nätanvändare utanför detaljplaneområde på öar utanför fasta Åland med lin- eller reguljär färjetrafik till fasta Åland.

Distributionsnätsinnehavaren kan bestämma en målnivå för driftstället med avvikelse från 1 mom. 3 punkten i enlighet med de lokala förhållandena, om

1) driftstället finns på en ö som saknar reguljär färjetrafik och fast vägförbindelse till fasta Åland eller

2) driftställets årliga elförbrukning har varit högst 5 000 kilowattimmar under de tre föregående kalenderåren.

Med avvikelse från bestämmelserna i 52 § rikets elmarknadslag om utvecklingsplan för distributionsnät ska en utvecklingsplan innehålla uppgifter om distributionsnätsinnehavarens geografiska verksamhetsområde, befintliga och planerade ellinjer samt om planerade åtgärder som förbättrar nätets driftsäkerhet och tillförlitlighet, i syfte att tillgodose kraven enligt denna paragraf. Till planen ska fogas en karta över verksamhetsområdet med översiktlig information om var ellinjer och andra elinstallationer finns eller planeras. Landskapsregeringen får meddela närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ges i utvecklingsplanen samt om hur planen ska lämnas till landskapsregeringen.

6 §

Vite

Landskapsregeringens kan förena ett åläggande i enlighet med denna lag med vite, i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen (2008:10) om tillämpning i landskapet Åland av viteslagen. Med avvikelse från bestämmelserna i rikets tillsynslag ska de grunder som där ges för påföljdsavgift i landskapet tillämpas avseende möjligheten att vid vite ålägga en näringsidkare att inom viss tid rätta till en överträdelse eller en försummelse.

7 §

Förordning

Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av rikslagen ska tillämpas i landskapet oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen beslutar.

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning besluta närmare om hur schablonvärden ska beräknas samt hur de av en distributionsnätinnehavare ska meddelas till stamnätinnehavaren.

I enlighet med bestämmelser i 4 kap. i rikets elmarknadslag ska nätinnehavare informera om gällande försäljningsvillkor och -priser för sina nättjänster samt om grunderna för hur de bestäms. Landskapsregeringen kan i landskapsförordning besluta närmare om vad informationen ska avse, hur den ska lämnas samt från vilken tidpunkt nätinnehavare ska lämna sådan information.

8 §

Ändring

Vid sökande av ändring ska bestämmelserna i 25 § självstyrelselagen om förvaltningsrättsskipning tillämpas.

9 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2016.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Genom denna lag upphävs landskapslagen (1982:38) om elmarknaden i landskapet Åland.

Distributionsnätinnehavaren ska inom sitt ansvarsområde uppfylla de krav som ställs i 5 § 1 mom. 2-3 punkterna och 5 § 2 mom. senast inom 15 kalenderår efter lagens ikraftträdande. Kraven ska därefter uppfyllas senast inom sju kalenderår för minst 50 procent av alla distributionsnätanvändare, exklusive fritidsbostäder, och senast inom tio kalenderår efter lagens ikraftträdande för minst 75 procent

av alla distributionsnätanvändare, exklusive fritidsbostäder.

Landskapsregeringen kan på ansökan av distributionsnätinnehavaren av vägande skäl förlänga verkställighetstiden i fråga om 75 procent av användarna av distributionsnätet med högst åtta kalenderår och av vägande skäl i fråga om alla användare av distributionsnätet med högst åtta kalenderår. För en sådan förlängning krävs att distributionsnätinnehavaren kan visa på väsentliga förändringar i förutsättningarna att uppnå utvecklingsplanens mål efter att lagen har trätt i kraft. Ansökan om förlängd verkställighetstid ska göras senast inom sju kalenderår efter lagens ikraftträdande.

Systemansvarig stamnätinnehavares och elföretags beslut om villkor för tjänster och metoder för prissättning av tjänster förblir i kraft då denna lag träder i kraft, i enlighet med vad som stadgas i övergångsbestämmelserna i 40 § 1 mom. rikets tillsynslag.

Bestämmelsen i 12 § landskapsförordningen (1999:65) om elmarknaden om systemansvarig i landskapet förblir i kraft tills landskapsregeringen har förordnat en systemansvarig stamnätinnehavare.

Behörig myndighet ska efter denna lags ikraftträdande besluta om fastställande av näringsidkares villkor för tjänster och metoder för prissättning av tjänsterna, så som avses i rikets tillsynslag, att träda i kraft vid en tidpunkt som myndigheten beslutar.

En sådan utvecklingsplan för distributionsnät som avses i 5 § 3 mom. ska första gången lämnas till landskapsregeringen senast inom tolv månader efter att denna lag har trätt i kraft. Landskapsregeringen kan på ansökan från en distributör bevilja anstånd under ytterligare högst sex månader med att lämna en sådan utvecklingsplan för distributionsnät. Landskapsregeringens rätt att kräva att distributionsnätinnehavaren ändrar planen upphör tolv månader efter det att en utvecklingsplan har lämnats till landskapsregeringen.

Mariehamn den 19 november 2015

ROGER NORDLUND
vicelantråd

Veronica Thörnroos
föredragande minister

